

REFERAT Miljø- og Teknikudvalget d. 16-09-2020

Mødedato Onsdag d. 16. september 2020 kl. 13:00

Mødested Virtuel møde i Teams

Mødedeltagere Court Møller (B), Jens Darket (V), Poul Bach (A), Christoffer Buster Reinhardt (C), Anne Christiansen (L), Erik Mollerup (V), Maiken Gjerrow Andersen (V), Iben Koch, Anja Dalberg, Birgit Hemmingsen

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Godkendelse af investeringsaftale med Novafos 2021.....	4
Movia Trafikbestilling 2021 - Status.....	6
Forslag til budget 2021-2024 for Miljø- og Teknikudvalget.....	10
Forlængelse af gældende affaldsplan og forventninger til den kommende affaldsplan.....	13
Fælles klima VIP-projekter og DK2020.....	15
Anvendelse af delareal på Blokken 47A til afværgeanlæg.....	18
Endelig godkendelse af Tillæg 02 til Spildevandsplan 2017.....	20
Høring af miljøvurdering om stop af iltning i Furesø.....	22
Orientering om tiltag i Langedam.....	23
Smukke grønne veje - Bæredygtige veje og plan for vejrabatter.....	25
Rudersdal Kommunes kirkegårde - Status.....	27

Punkt 1: Meddelelser

Resumé

Områdechef Anja Dalberg orienterede om:

- Forsøg med informationspylon ved Holte Station vedr. supercykelstier.
- Reduceret drift fra ultimo 2021 på Kystbanen fra 3 til 2 afgangene i timen på Skodsborg og Vedbæk stationer.
- Status i sagen vedr. klage over parkering ved Gl. Dronninggårds Allé 7.
- Henvendelse fra Holte Ost vedr. parkering på Kongevejen og Sofievej.
- Møde med Norfors vedr. fremtidens genbrugspladser.
- Velbesøgt borgermøde vedr. Maglemosen.
- Indvielsesarrangementet den 9.9.2020 af legepladsen ved Holte Havn som blev aflyst.
- Den årlige affaldsdag arrangeret af Danmarks Naturfredningsforening, som afholdes 19.9.2020.
- Afgørelse i klagesag vedr. Attemosevej 95 og 97, hvor kommunen har fået medhold i Vejdirektoratet i, at et vejareal ikke kan nedlægges.
- Henvendelse fra Gassehaven vedr. reglerne for tilslutningspraksis for indsamlingsordningerne.

Punkt 2: Godkendelse af investeringsaftale med Novafos 2021

20/24589

Resumé

Investeringsaftaler er et centralt værktøj i samarbejdet mellem Novafos og hver af de ni ejerkommuner. Novafos deltog derfor i Miljø- og Teknikudvalgets møde den 6. maj 2020 med en afrapportering af investeringsaftalen for 2019 og en temadrøftelse om klimatilpasning. Begge dele som optakt til udarbejdelsen af investeringsaftalen for 2021. Novafos og forvaltningen har siden udarbejdet vedlagte forslag til investeringsaftale.

Carsten Nystrup og Arne Kristensen, Novafos, deltager under punktet.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til beslutning.

Sagsfremstilling

Som en konkretisering af ejerstrategien for Novafos-koncernen og den ejerftale, som de deltagende ni ejerkommuner indgik i forbindelse med stiftelsen af Novafos, indgår de enkelte deltagende kommuner hvert år en investeringsaftale med Novafos.

Helt konkret bliver aftalen i Rudersdal indgået mellem Rudersdal Kommune og Rudersdal Forsyning A/S, der nu er et datterselskab i Novafos-koncernen.

Formålet med investeringsaftalen er, at Rudersdal Kommune sammen med Novafos sætter fælles overordnede mål for indsatsen på vand- og spildevandsområdet i Rudersdal Kommune. Aftalen præsenterer de overordnede servicemål og indsatsområder, som Novafos vil have særlig fokus på i 2021.

Aftalen skal bidrage til at synliggøre Rudersdal Kommunes og Novafos' fælles forventninger til selskabets opgaveløsning og udviklingsretning for opgaveløsningen, herunder opfyldelsen af kommunens sektorplaner indenfor selskabets forsyningsområde. Et eksempel herpå er implementering af intentionerne i kommunens Spildevandsplan 2017 via konkrete mål/handlinger/resultatkrav i investeringsaftalen.

Den afledte hhv. vand- og spildevandstakst forelægges Miljø- og Teknikudvalget til legalitetsgodkendelse i november 2020. Taksterne fastsættes for hver kommune, og borgerne i Rudersdal Kommune kommer således kun til at betale for aktiviteter i Rudersdal Kommune.

I investeringsaftalen er der mål og resultatkrav for 2021, en investeringsoversigt for 2021-2024 samt et kortbilag, der viser de områder, som planlægningen på afløbssiden opdeles i, og de større projekter på vandsiden.

I investeringsaftalen for 2021 er der på vandsiden fortsat fokus på at opretholde forsynings sikkerheden ved overvågning af vandkvaliteten samt reovering og udvikling af vandværker og distributionsnet. I 2021 etableres nødforbindelse mellem Sjølsø og Nærum vandværker, reovering af Nærum kildeplads påbegyndes, styringssystemerne på Holte og Nærum vandværker opgraderes og forarbejdet til nedrivning af Trørød Vandværk igangsættes. Forarbejdet rummer bl.a. en analyse af konsekvenserne af lukningen, herunder på grundvandsstanden.

På spildevandssiden arbejdes der videre med områdeplanerne, der er en udmøntning af Spildevandsplan 2017. Ved årsskiftet til 2021 forventes alle områdeplanerne færdige og politisk behandlet, og arbejdet med prioritering og overordnet tidsplan for reovering og udbygning af kloaksystemet i hele kommunen kan gå i gang. Novafos vil bidrage til kommunens udarbejdelse af spildevandsplantillæg for de første tre områder, Holte, Dronninggård og Øverød, og når dette er politisk vedtaget, efter en offentlig høring, forventes projekteringsarbejdet udbudt i 2021.

Der arbejdes derudover med projektering og myndighedsbehandling af Actiflo anlægget ved Vejlesø samt med at vurdere mindre tiltag, der kan reducere miljøbelastningen af Sjælsø/Kajerød Å og Birkerød Sø. Endeligt arbejdes der videre med planerne om at centralisere renselanlæggene i de østlige Novafos-kommuner.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at udkast til investeringsaftale for 2021 mellem Rudersdal Kommune og Novafos godkendes som grundlag for det videre arbejde.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt med den tilføjelse, at Novafos inden udgangen af 2020 leverer en status på overløb samt, at det tilføjes til investeringsplanens A1.4, at der skal indgå scenarier for 0-udledning af overløb til vandmiljøet.

Bilag

Tidsplan for arbejdet med områdeplanerne i Rudersdal Kommune

Udkast til investeringsaftale for 2021 mellem Rudersdal Kommune og Novafos

Punkt 3: Movia Trafikbestilling 2021 - Status

20/24798

Resumé

Udvalget har igennem foråret behandlet forslag til Trafikbestilling 2021.

I juni 2020, blev det besluttet at sende forslag til omlægninger i høring.

På baggrund af hørings svar stiller forvaltningen i denne dagsorden forslag om det videre forløb for endelig bestilling.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

Udvalget har i flere omgange drøftet forslag til Trafikbestilling 2021. Da der i forhold til den kollektive trafik de kommende år er budgetmæssige udfordringer, skal der reduceres i driftsomfanget.

Det er på den baggrund besluttet at reducere i antallet af busser på Birkerømlinjerne.

Derudover er det, for at imødekomme en bedre betjening af Mariehøjcentret, besluttet at omlægge linje 193 og 195. Disse linjer er i dag ringlinjer. De bliver rettet ud og skaber derved nye direkte ruter mellem forskellige rejsemål.

Forslag til de nye busruter har været i høring fra ultimo juni til medio august 2020.

Høringen har resulteret i 62 hørings svar fra henholdsvis råd, foreninger, bestyrelser og borgere.

Forvaltningen har som bilag til sagen vedlagt høringsnotat, skematisk oversigt over indkomne svar, de originale hørings svar samt kortbilag, der viser de foreslåede ruter.

Der er i en væsentlig del af hørings svarene givet udtryk for, at det er en forringelse af den kollektive bustrafik at foretage besparelser og de rammer specielt Gl. Holte Nord, der ikke længere vil have busforbindelse. Ligeledes er der givet udtryk for, at det ikke er i tråd med kommunens mål, strategier og visioner og ikke styrker kommunens infrastruktur. Af hørings svarene fremgår det, at mange finder, at forslagene efterlader flere uden mulighed for kollektiv bustrafik.

Der har desuden været kritik af høringens forløb henover sommerferie.

Hovedkonklusionerne af hørings svarene er gengivet nedenfor sammen med forvaltningens bemærkninger:

Linje 197

Forslaget om at afkorte linje 197 fra Høsterkøb Skole til Kulturcenter Mariehøj har affødt de fleste hørings svar. Alle er imod at afkorte linje 197. Den primære del af disse svar går på indsigelser over, at Gammel Holte efterlades uden busforbindelse. Dette gælder både borgere fra Gl. Holte men også borgere fra Ubberød/Brådebæk, der får ringere busforbindelse.

Især brugere af Egene Rideskole (Gl. Holte Vej) gør indsigelser mod forslaget, da det gør det vanskeligt for børn at transportere sig selv til ridning.

Ligeledes er der indsigelser mod, at antallet af afgang i Ebberød reduceres fra tre til to afgang i timen. Der forudses kapacitetsproblemer med de små busser.

Forvaltningens bemærkninger:

Passagerer til og fra de stoppesteder på Gammel Holte Vej, Sandbjergvej og Hørsholm Kongevej, der ikke længere betjenes, vil få et ringere trafiktilbud, da linjen ikke længere betjener strækningen.

Hvis linje 193 omlægges til Øverødvej, vil der blive et bedre trafiktilbud mod Holte end i dag, med flere afgang og stoppesteder der ligger tættere. Forvaltningen vurderer, at Øverødvej ligger i acceptabel cykelafstand fra Gammel Holte Nord. For rejsende mod Birkerød vil der være et dårligere trafiktilbud med skift. Der kan henvises til flextur. Brugere af rideskolen Egene kan evt. opfordres til at samkøre.

Det er korrekt, at antallet af afgang reduceres i Ebberød. Busstørrelsen er i udbud, og der er sat krav om større materiel med indretning, der i højere grad end i dag tilgodeser indretning og tilgængelighed.

Linje 193/195

Forslaget om at omlægge linje 193 og 195 til to udstrakte linjer har affødt de fleste indsigelser fra borgere fra Gammel Holte syd. Beboere i kvarteret syd for Egebækvej får længere til busstoppestederne på Øverødvej. Der er enkelte, der bifalder den direkte rute til Mariehøjcentret.

Derudover er der indsigelser mod, at en del af Rundforbivej ikke længere betjenes.

Forvaltningens bemærkninger:

Det er korrekt, at Egebækvej ikke længere bliver betjent hvis linje 193 og 195 omlægges, og der vil blive længere for borgere i Gammel Holte syd til stoppestederne på Øverødvej. Det er forvaltningens vurdering, at det drejer sig om ca. 500 m længere til stoppestedet for de passagerer, der får længst. Stoppestederne på Egebækvej der nedlægges har i dag samlet omkring 50 passagerer pr. dag

Linje 196 198 og 199

Der er få høringssvar, der udelukkede omhandler disse linjer. Der er bifald til, at udvalget har peget på scenarie C i Birkerøddlinjerne. Der er kritik af den nuværende køreplan for linjerne og busstørrelsen. Der er ønske om fast 20 minutters drift, og at der er fortsat køres forbi Teglpporten.

Slutteligt er der kritik af, at betjeningen i Ebberød reduceres.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen vurderer, at forslaget med de nye Birkerøddlinjer kan medvirke til en styrket betjening af Birkerød, trods den lavere frekvens i Ebberød. Forvaltningen vurderer ligeledes, at Ebberød ligger i acceptabel cykelafstand til Ravsnæsvej, der betjenes af linje 500 S, der kører med hyppig frekvens.

Øvrige forhold

Forvaltningen er blevet gjort bekendt med, at DSB fra december 2021 ændrer køreplan for kystbanen. For stationer i Rudersdal Kommune, Vedbæk og Skodsborg gælder det, at antallet af afgangene reduceres fra tre til to gange i timen. Det har betydning for kommunens køreplanlægning af linje 193 og 195, der planlægges udført med 20 minutters drift. Forvaltningen anbefaler, at anmode Movia om at analysere konsekvenser og muligheder med hensyn til de ændrede omstændigheder ved Kystbanens varslede køreplansændring.

Det videre forløb

Der er i høringsperioden primært kommet svar fra passagerer, der bliver berørt af afkortningen på linje 197, der efterlader områder uden busbetjening. Derudover gøres der opmærksom på, at beboere fra Gammel Holte syd vil få længere til stoppesteder, hvis linjerne 193 og 195 omlægges.

Det er forventeligt, at borgere er imod de serviceforringelser, der vil komme som følge af besparelserne. Passagertallene viser dog at stoppestedsbenyttelsen er forholdsvis lav.

Forvaltningen bemærker, at borgere i fx Bistrup ligeledes har længere til et stoppested end andre steder i kommunen. Der kan herudover henvises til flextur.

Øvrige væsentligste negative konsekvenser er, at passagerer må finde alternative rejsemåder; herunder skift med de gener dette giver. Samtidig imødekommes også ønsker om bedre betjening af Mariehøjcentret, motorvejsbusserne samt hurtig øst vest gående rute fra Vedbæk til Holte.

Det er forvaltningens vurdering, at forslagene til omlægning af busruter er dem, der samlet giver færrest muligt gener. Der er desuden mulighed for at opnå bedre driftsøkonomi med direkte hurtige linjer.

Samtidig vurderer forvaltningen, at forslaget indebærer ikke uvæsentlige serviceforringelser, der kan betyde ekstra omkostninger i form af passagertab samt ekstra omkostninger til flexture.

I og med, at der for nogle passagerer bliver længere til stoppesteder, anbefaler forvaltningen, at man ser på muligheden for at forbedre cykelparkeringen ved de mest anvendte stoppesteder.

Forvaltningen vurderer, at alle linjer ligger indenfor acceptabel cykelafstand, men at faciliteterne ved disse stoppesteder kan forbedres. Derudover bør der arbejdes med bedre forhold for cyklister langs Gammel Holte Vej og Gøngehusvej.

Der er frist for endelig trafikbestilling hos Movia den 31. oktober 2020.

Forvaltningen anbefaler, at resultatet af høringen drøftes med henblik på endelig trafikbestilling hos Movia på udvalgets møde i oktober.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen drøftes.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MIJØ- OG TEKNIKUDVALGET drøftede sagen og tilføjede, at udvalget anmoder forvaltningen om at gå videre med trafikbestilling for linjerne 196, 197 og 198, mens der skal ses nærmere på mulighederne for etablering af rutedækning af Gl. Holte Nord med henblik på genoptagelse af sagen på udvalgs mødet i oktober.

Bilag

Høringsnotat_Trafikbestilling 2021.pdf

Skematisk resume af høringssvar.pdf

Originale høringssvar samlet.pdf

Oversigtskort buslinjer 2021.pdf

Rudersdal linjekort

Punkt 4: Forslag til budget 2021-2024 for Miljø- og Teknikudvalget

20/24973

Resumé

Som det fremgår af tidsplanen for budgetlægningen, skal fagudvalgene behandle budgetforslaget 2021-2024 på mødet den 16.9.2020. Der henvises til det administrative budgetforslag, som blev udleveret til Kommunalbestyrelsen den 12.8.2020 (og som bedes medbragt til mødet) og til førstebehandlingen af budgetforslaget på Kommunalbestyrelsens møde den 26.8.2020.

Endvidere henvises til de indkomne høringssvar vedrørende budgetforslaget, som blev sendt til Kommunalbestyrelsen den 7.9.2020. Høringssvarene forudsættes politisk behandlet i de relevante udvalg.

Den 18.8.2020 indgik 22 af kommunalbestyrelsens 23 medlemmer aftale om hovedlinjerne i budgettet for de kommende fire år. Ifølge aftalen skal der blandt andet investeres massivt i børne-, skole- og idrætsområdet, så de samlede investeringer på de tre områder når op på 350 mio. kr. i løbet af budgetperioden.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget med henblik på udvalgets anbefaling af budgetforslaget til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens andenbehandling af budgettet.

Sagsfremstilling

Miljø- og Teknikudvalgets budgetområde fremgår af side 77-88 inkl. i "Budgetforslag 2021-2024". Nøgletalssammenligningen for udvalgets område er på side 40-41.

Under hvert udvalg fremgår de gældende langsigtede politiske mål. Udvalget bedes drøfte målene og forholde sig til den foreløbige målopfyldelse.

Der blev ikke fremlagt et budgetoplæg i juni, idet der ikke forelå en skatte- og tilskudsmodel fra Kommunernes Landsforening (KL). Dermed kunne der ikke beregnes skat, tilskud og udligning på grundlag af den nye udligningsreform.

Direktør og områdechef vil på mødet gennemgå udvalgets budget på politikområder.

Udgangspunkt

Budgetforslaget tager udgangspunkt i budgettet for 2020-2023, som blandt andet er blevet opdateret med virkningerne af økonomaftalen mellem regeringen og KL, de seneste landsgennemsnitlige skøn fra KL vedrørende udviklingen i priser, lønninger, udskrivningsgrundlag, grundskyld og selskabsskat samt KL's skatte- og tilskudsmodel af 6.7.2020.

Endvidere er der indregnet forslag til tekniske korrektioner for 39 mio. kr. og forslag til demografireguleringer på 0,4 mio. kr. i budgetperioden, jf. de to bilag i budgetforslaget.

I budgetforslaget er der beregningsteknisk forudsat en skattestigning på 0,13 procentpoint, hvilket svarer til den skatteforhøjelse, kommunen er sikker på at måtte gennemføre for at dække merudgifter i 2021 på 23 mio. kr. som følge af udligningsreformen. Ved førstebehandlingen af budgetforslaget besluttede kommunalbestyrelsen at ansøge Social- og Indenrigsministeriet om en skattestigning svarende til et provenu på 50 mio. kr. i 2021. Ministeriet tildelte den 10.9.2020 Rudersdal Kommune 27 mio. kr. af den resterende ramme til skatteforhøjelser. Dermed får kommunen det ønskede merprovenu på 50 mio. kr. Der vil blive forelagt en opdateret budgetoversigt til Økonomiudvalgets møde den 23.9.2020.

Som følge af coronapandemien er prognoser for samfundsøkonomien, og dermed kommunens økonomi, forbundet med ekstraordinær usikkerhed. Det gælder ikke mindst vurderingen af skatteindtægterne i overslagsårene samt udviklingen i udgifterne på beskæftigelsesområdet og andre coronarelaterede udgifter. Det er endvidere usikkert, om den statslige kompensation for merudgifterne i forbindelse med coronavirusen fuldt ud vil dække kommunens udgifter, og om merudgifterne vil blive afspejlet i en tilsvarende forhøjelse af servicerammen. Forvaltningen følger udviklingen i de coronarelaterede udgifter og vil gøre nærmere rede herfor i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30.9.2020.

Serviceudgifter

De budgetterede serviceudgifter overholder den beregnede udgiftsramme. Af forsigtighedshensyn er der indregnet nogle generelle puljer i budgetforslaget for blandt andet at tage højde for potentielle merudgifter og give plads til nedsparing af eventuelt opsparede midler fra tidligere år.

Det er vigtigt, at kommunernes samlede budgetterede serviceudgifter ikke overstiger det beløb, der er aftalt med regeringen, da bloktilskuddet fra staten ellers vil blive beskåret. Endvidere skal Rudersdal Kommunes afholdte serviceudgifter holde sig inden for det budgetterede beløb, da det vil udløse en sanktion, hvis kommunerne samlet set overskrider budgettet. Da mange kommuner får tilført ekstra midler som følge af udligningsreformen, øger det risikoen for en samlet overskridelse af servicerammen.

Anlægsudgifter

I hele budgetperioden 2021-2024 er der afsat over 490 mio. kr. til anlægsinvesteringer. I dette beløb er indregnet forventede indtægter fra salg af ejendomme mv. for ca. 60 mio. kr. Det betyder, at kommunen samlet set investerer for 550 mio. kr. i de fire år. I 2023 og 2024 er der en udisponeret anlægspulje på 15 mio. kr.

Den 18.8.2020 indgik 22 af kommunalbestyrelsens 23 medlemmer aftale om hovedlinjerne i budgettet for de kommende fire år. Ifølge aftalen skal der blandt andet investeres 107 mio. kr. ekstra på børne-, skole- og idrætsområdet. Med de investeringer, der allerede er inde i budgetforslaget, når de samlede investeringer på de tre områder op på 350 mio. kr. i løbet af budgetperioden.

Kassebeholdning

Kommunens kassebeholdning bliver gradvis forbedret i de kommende år, men ligger på et ret lavt niveau indtil 2023. Ved udgangen af 2024 er der en kassebeholdning på 131 mio. kr. Kommunalbestyrelsens målsætning om en kassebeholdning på mindst 125 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden og ingen negativ kassebeholdning i 2021-2023 er dermed opfyldt.

Ifølge Social- og Indenrigsministeriets beregninger taber Rudersdal Kommune 115 mio. kr. om året på udligningsreformen, når den er fuldt indfasat. På den baggrund ser budgetforslaget væsentlig bedre ud, end oprindelig ventet. Det skyldes blandt andet, at virkningerne af udligningsreformen bliver modvirket af økonomiaftalen mellem regeringen og KL, som tilfører kommunerne flere penge til service og anlæg.

Den store økonomiske usikkerhed gør det særlig vigtigt, at kommunen har en solid kassebeholdning, som kan fungere som stødpude ved uforudsete forringelser af økonomien.

Rettelse

I den trykte udgave af budgetforslaget skal årstallene i tabellerne over udvalgenes og politikområdernes anlægsbudget være 2020-2024 (og ikke 2019-2023), som det også fremgår af bilaget med investeringsoversigten. Fejlen er rettet i vedlagte udgave af budgetforslaget.

Indstilling

Direktionen foreslår,

- 1) at udvalget drøfter budgetforslaget på eget område, og
- 2) at udvalget fremsender budgetforslaget til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen med anbefaling.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Budgetforslag 2021-2024

Investeringsoversigt Budget 2021-2024

Punkt 5: Forlængelse af gældende affaldsplan og forventninger til den kommende affaldsplan

20/24548

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. december 2014 en ny fælles affaldsplan for Allerød, Hørsholm, Fredensborg og Rudersdal Kommuner. Affaldsplan 2014 er formelt set udløbet og skal forlænges. En ny affaldsplan kan først formelt set vedtages, når en ny national affaldsplan foreligger.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Det er med udgangspunkt i Affaldsplan 2014, at Rudersdal Kommune pt. er i fuld gang med at indføre en ny ordning for husstandsafhentning af sorteret papir, plast, metal, glas og pap.

I Affaldsbekendtgørelsen fastsættes krav om, at kommunen skal udarbejde en plan for kommunal affaldshåndtering for en 6-årig periode. Affaldsplan 2014 har haft fokus på perioden 2014-2020. En ny affaldsplan, som skal erstatte den nuværende plan, vil blive udarbejdet som en fælles affaldsplan i tæt samarbejde med Norfors og de tre øvrige interessentkommuner Fredensborg, Hørsholm, og Allerød. Dette arbejde er igangsat, men afventer dog pt. den forsinkede nationale affaldsplan, som fastsætter de målsætninger og rammer, som de kommunale affaldsplaner skal opfylde.

Årsagen til forsinkelsen af den nationale affaldsplan er dels, at man har afventet vedtagelse af affaldsdirektiver fra EU og senest regeringens klimaplan for affaldsområdet. Miljøstyrelsen har på den baggrund tidligere meldt ud, at kommunerne ikke behøver at udarbejde nye lokale affaldsplaner, før den nationale affaldsplan er offentliggjort, og at kommuner med affaldsplaner, der udløber, har mulighed for at forlænge disse i den mellemliggende periode.

Forventningen er, at den nationale affaldsplan sendes i høring inden for kort tid. Forvaltningen foreslår derfor, at Affaldsplan 2014 forlænges til 31. december 2022, hvor en ny affaldsplan forventes vedtaget.

Regeringens klimaplan for affaldsområdet fra juni 2020 giver en idé om noget af indholdet i den kommende nye nationale affaldsplan. Det mest centrale er kravet om, at der i fremtiden skal være husstandsnær afhentning af ti forskellige affaldstyper. Ud over de affaldstyper, der er ved at blive etableret henteordning for i Rudersdal (dagrenovation, glas, pap, papir, plast og metal), er det nye fra klimaplanen, at der skal sorteres madaffald, restaffald, tekstiler, fødevarekartoner og farligt affald.

I klimaplanen står, at kravet skal gælde fra 1. juli 2021, tekstilaffald dog fra 2022.

Det vurderes som urealistisk at have nye ordninger på plads for de nye affaldstyper allerede fra 1. juli 2021. Selve planlægningen af ordningerne for de nye affaldstyper vil være en del af den nye affaldsplan, som først skal udarbejdes, i høring og godkendes, inden opgaven derefter kan udbydes og implementeres.

Forvaltningerne i de fire interessentkommuner (Allerød, Hørsholm, Fredensborg og Rudersdal) er dog allerede i gang med at forberede forslag til en ordning for mad- og restaffald, da dette er en option i den nuværende kontrakt med den fælles renovatør City Container CPH. Det er forventningen, at en ny ordning for indsamling af mad-bioaffald vil kunne implementeres ultimo 2022.

Udformningen af en ny ordning for sortering af madaffald og fokus i en ny affaldsplan (hvis den nationale affaldsplan er offentliggjort), vil blive drøftet på et politisk temamøde, som kommunalbestyrelser/udvalg i de fire interessentkommuner er inviteret til den 9. november 2020.

Forvaltningen har modtaget flere henvendelser fra flere borgere ift., hvad kravet om de 10 fraktioner kommer til at betyde for Rudersdal og den ordning, som vi netop er ved at udrulle.

Det er forvaltningens vurdering, at det system med 2-kammer beholdere, som er udrullet, lever op til de krav som regeringens klimaplan udstikker og dermed er fremtidssikret. Hvorvidt Rudersdal Kommunes nuværende model, hvor villaer kan afmelde beholderne og selv transportere det sorterede affald til genbrugsplads/kuber, er forenelig med kravene om, at der skal etableres husstandsnær afhentning for de 10 fraktioner ved alle husstande, er ikke klart på nuværende tidspunkt.

For de nye typer affald, som ikke allerede er med i kommunens nuværende sorteringsordning, er det forvaltningens vurdering, at det kan håndteres på nedenstående måde:

- Madaffald og restaffald: Her vil man få mulighed for at udskifte den nuværende ”gamle” skraldespand til en rumopdelt beholder til begge typer affald.
- Tekstiler: Disse kan man allerede i dag aflevere til private tøjindsamlere. Fremover kan tekstiler måske blive en del af ordningen for storskrald, som det ses i andre kommuner.
- Fødevarekartoner: Disse afleveres i dag sammen med restaffald, men det undersøges af Miljøstyrelsen, om kartoner kan afleveres sammen med andre affaldstyper og i eksisterende beholdere sammen med fx metal, pap eller papir. Her afventes Miljøstyrelsens redegørelse.
- Farligt affald: Dette skal i dag sorteres og afleveres på genbrugspladsen. Dog kan man som privatperson med egen beholder lægge batterier og småt elektronik i en pose oven på låget til skraldespanden. Desuden har nogle områder med etageboliger særlige miljøskabe, hvor der kan afleveres farligt affald. En mulig fremtidig løsning kan være en såkaldt ”rød kasse ordning”, hvor de enkelte husstande kan opbevare farligt affald til afhentning.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet,

1) at orienteringen tages til efterretning, og

2) at Affaldsplan 2014 forlænges til 31. december 2022.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Punkt 6: Fælles klima VIP-projekter og DK2020

20/24535

Resumé

KKR Hovedstaden besluttede den 19. juni 2019 at se på yderligere tværkommunale initiativer, der kan sætte fart på den grønne omstilling i hovedstadsområdet. Der ligger nu en samlet ramme (godkendt af KKR Hovedstaden i juni 2020) i form af 7 såkaldte ”VIP-projekter” på klimaområdet, som den enkelte kommune kan tilslutte sig.

Forvaltningen anbefaler, at Rudersdal Kommune tilslutter sig partnerskabet om Hovedstadens VIP-projekter på klimaområdet.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Danmark har et ambitiøst mål om 70 pct. CO₂ reduktion i 2030. KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden har aftalt at løfte disse ambitioner i fællesskab. Det vil gøre det nemmere at opnå målene på klimaområdet og også i nogle sammenhæng gøre det mindre omkostningstungt, når ikke alle kommuner selv skal løfte samtlige initiativer.

KKR Hovedstaden har på den baggrund fremlagt en række fælles initiativer i form af 7 ”VIP-projekter” på klimaområdet (projekterne er beskrevet i vedlagte bilag). Nogle af initiativerne er Rudersdal Kommune allerede godt i gang med at arbejde med, mens andre har været prioriteret i mindre grad:

Udarbejdelse af kommunale energi- og klimaplaner efter fælles metode (DK2020)

Kommunalbestyrelsen har den 26. august 2020 godkendt, at Rudersdal Kommune søger om deltagelse i projekt DK2020, hvor formålet er at udarbejde en klimaplan for Rudersdal Kommune, der lever op til Parisaftalens målsætninger. Elementer af VIP-projekterne vil indgå i klimaplanen i varierende grad.

På energiområdet er Rudersdal Kommune ved at udarbejde en strategisk varmeplan i samarbejde med Norfors-kommunerne, Norfors og Forsyning Helsingør.

Fælles plan for at håndtere madspild og bioaffald

Rudersdal er sammen med Norfors og de andre Norfors-kommuner ved at udarbejde rammerne for en fremtidig indsamling og genanvendelse af bioaffald i kommunerne. Der er p.t. ikke prioriteret at arbejde specifikt med at reducere mængden af madaffald, men det vil være en mulighed fremadrettet.

100 % grønne drivmidler

Målet i indsatsområdet er, at kommunens bilflåde er udskiftet til hybridbiler, at mindst 50 % af den kommunalt finansierede kollektive busdrift er drevet af grønne drivmidler, ligesom der arbejdes på en strategi for placering af ladestanderne til el-biler. Området har ikke hidtil været højt prioriteret i Rudersdal Kommune, men der er ved seneste udbudsbestilling stillet krav om emissionsfrihed, og grønne drivmidler vil være i fokus i kommende udbud.

Cirkulære indkøb

Det vurderes, at kommunernes indkøb har et stort potentiale for at drive en bred omstilling til cirkulære indkøb. Rudersdal Kommune er medansøger i stort EU LIFE-projekt om cirkulære offentlige indkøb sammen med bl.a. Region Hovedstaden. Derudover evalueres netop nu 89 konkrete ideer til grøn omstilling og cirkulære indkøb fra borgere og kommunens ansatte.

Grønne pendlervaner

Projektet har fokus på samkørsel, som imidlertid anses for at have mindre potentiale end de andre fokusområder. Kommunens hovedfokus har indtil videre været at sikre let adgang og gode parkeringsforhold for cykler og biler ved især Birkerød og Holte Station, herunder endvidere anlæg af supercykelstier og opgradering af parkeringsfaciliteter for biler og cykler ved kommunens togstationer.

Energibesparelser i boliger

Energibesparelser i private boliger har ikke tidligere været et prioriteret område i kommunens klima- og energipolitik. Kommunen har dog gennem flere år oparbejdet betydelige kompetencer på området i forbindelse med energireduktioner i egne bygninger. Det er forvaltningens vurdering, at disse kompetencer, erfaringer og data kan bringes i spil i forhold til for eksempel større private boligmasser, boligforeninger og virksomheder.

Fælles plan for plastaffald

Indsatsområdet peger på behovet for fælles løsninger for udsortering og afsætning af plastaffaldet. Kommunen følger og drøfter Norfors plaststrategi, for såvel indsamlingsordningerne som genbrugspladserne, som en del af det fælles kommunale affaldsprojekt. Som for de andre affaldsfraktioner er der ikke taget fat på udfordringerne med affaldsminimering.

Deltagelsen i de 7 VIP-projekter indebærer, at kommunen vil arbejde for at gennemføre de målsætninger og aktiviteter, der indgår i VIP-projekterne, herunder DK2020 – klimaplaner for hele Danmark. Nogle af aktiviteterne skal gennemføres af kommunen selv, andre i fællesskab med andre kommuner. Fælles er, at den enkelte kommune kan prioritere de indsatser, som passer bedst med kommunens politikker.

De 7 VIP-projekter spiller naturligt sammen med indsatsområderne i Rudersdal Kommunes klima- og energipolitik og med det arbejde, der forventes igangsat i forbindelse med DK2020 samt med arbejdet med FN's verdensmål og virksomhedspanelet's fokus i 2020-21 på grøn omstilling. Deltagelsen vil dermed yderligere understøtte og sætte en ambitiøs ramme for klimaarbejdet hos såvel kommunen selv som hos borgere og virksomheder.

Det er muligt at få hjælp til implementering af VIP-projekterne fra projektet Energi på Tværs, fra Region Hovedstaden (Copenhagen Electric) og fra KKR-sekretariatet.

Projekterne gennemføres i perioden 2020-2023.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at Rudersdal Kommune tilslutter sig partnerskabet om Hovedstadens VIP-projekter på klimaområdet.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Bilag

Sammenhæng mellem VIP-projekter og øvrige regionale initiativer vedr. grøn omstilling

Hovedstadens klima VIP-projekter

Punkt 7: Anvendelse af delareal på Blokken 47A til afværgeanlæg

20/24796

Resumé

Region Hovedstaden ønsker at etablere et afværgeanlæg i Birkerød Erhvervsby. Regionen ønsker at indgå en aftale med kommunen om at anvende et delareal af den kommunalt ejede ejendom, Blokken 47A i Birkerød, til formålet. Afværgeanlægget skal oprense grundvandsforurening fra flere forurenede ejendomme i Birkerød Erhvervsby.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til godkendelse

Sagsfremstilling

Der er under flere ejendomme i Birkerød Erhvervsby konstateret kraftig jord- og grundvandsforurening med chlorerede opløsningsmidler og nedbrydningsprodukter heraf. Forureningerne stammer fra tidligere industriaktiviteter i området.

Der er gennemført oprensning af de øvre jordlag på de forurenede ejendomme, men der forekommer stadig kraftig forurening i de dybereliggende jordlag. En del af forureningen er allerede sivet ned gennem jorden og helt ned til grundvandet. Regionen har derfor valgt at prioritere en afværgeindsats i området. Regionen ønsker, og vil etablere, et afværgeanlæg med tilhørende afværgeboringer, placeret flere steder i Birkerød Erhvervsby for at sikre, at forureningen ikke spredes til Birkerød Vandværks indvindingsboringer.

Afværgeanlægget omfatter etablering af et antal afværgeboringer og et centralt vandbehandlingsanlæg samt ledningsforbindelser fra boringer til anlæg og fra anlæg til udledningspunkt. I tilknytning til vandbehandlingsanlægget vil der skulle nedgraves en rentvandstank og en slamtank.

Regionen ønsker at indgå en frivillig aftale med kommunen om dispositionsret over et areal, som vist i vedlagte bilag Layout Blokken 47A. Aftalen vil løbe så længe afværgeforanstaltninger pågår. Anlægget forventes at skulle være i drift i en lang årrække, anslået til 20-30 år, og dimensioneres, så der løbende kan etableres yderligere afværgeboringer.

Der er i den indledende screening overvejet to mulige placeringer af vandbehandlingsanlægget. Henholdsvis Pilegårdskilen nordøst for erhvervsbyen og ejendommen Blokken 47A sydvest for erhvervsbyen. Blokken 47A er ejet af Rudersdal Kommune og har senest været anvendt til materialeoplæg af Rudersdal Drift.

Forvaltningen har vurderet, at placering af afværgeanlæg i Pilegårdskilen ikke vil være hensigtsmæssigt, da der er tale om et fredet område, der benyttes af mange borgere som rekreativt område. Blokken 47A er placeret i et område, hvor der i henhold til lokalplanen kan etableres tekniske anlæg til lettere industri og håndværk. Der er en servitut vedrørende tinglyst adgang til en gård, som er beliggende syd for Blokken 47A.

Der har i 2019 været en indledende dialog med Norfors om muligheden for at anvende et delareal af ejendommen Blokken 47A til etablering af grundvandsbaserede varmepumper. Norfors ønsker fortsat at undersøge, om der kan etableres grundvandsbaserede varmepumper i området omkring Blokken 47A. Der er igangsat en dialog mellem Norfors og Regionen om muligheden for, at begge projekter rummes på ejendommen, samt om det oppumpede grundvand kan anvendes til varmeproduktion. En indledende vurdering fra forvaltningen viser, at begge projekter kan rummes på ejendommen.

Indstilling

Direktionen foreslår, at det godkendes, at forvaltningen indgår en aftale med Region Hovedstaden om adgang til og råderet over et delareal af Blokken 47A i Birkerød til etablering af afværgeanlæg.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Layout Blokken 47A

Punkt 8: Endelig godkendelse af Tillæg 02 til Spildevandsplan 2017

20/24622

Resumé

Forslag til Spildevandstillæg 02 til Spildevandsplan 2017 blev første gang behandlet af Miljø- og Teknikudvalget den 10. juni 2020. Her indstillede udvalget til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, at tillægget blev sendt i otte ugers offentlig høring.

Denne høring er gennemført i perioden 12. juni 2020 til 7. august 2020 med offentliggørelse på kommunens hjemmeside. Der er indkommet tre høringssvar. Svarene giver efter forvaltningens vurdering anledning til mindre præciseringer og tilføjelser i spildevandstillægget. Ingen af disse har betydning for tillæggets konsekvenser.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til endelig godkendelse af Spildevandstillæg 02 til Spildevandsplan 2017 med efterfølgende offentliggørelse som en del af den digitale spildevandsplan.

Sagsfremstilling

Spildevandsplanen og Novafos betalingsvedtægt har hidtil givet mulighed for, at grundejerne har kunnet vælge at håndtere al deres overfladevand på egen grund, i fælleskloakerede områder, og dermed opnå mulighed for udtræden af kloakfællesskabet og delvis tilbagebetaling af deres tilslutningsbidrag.

Der er behov for at revidere denne praksis, da udtræden er sket spredt i kommunen. Dette medfører, at når Novafos skal dimensionere deres nye regnvandsledninger, vil de skulle dimensionere disse som om, at alle ejendomme fortsat er tilsluttet. Det betyder, at det ikke længere giver mening at tilbagebetale tilslutningsbidrag.

Det fremlagte spildevandstillæg skal standse den hidtidige praksis omkring udtræden og tilbagebetaling for ejendomme beliggende i områder, hvor der planlægges separatkloakering. Der vil fortsat kunne gives tilladelse til lokal håndtering af overfladevand (LAR), hvor dette er muligt, og grundejeren ønsker dette, men der vil ikke kunne opnås tilbagebetaling.

Kommunen vil fortsat registrere hvilke ejendomme, der har valgt at håndtere tag- og overfladevand på egen grund, selvom dette sker uden tilbagebetaling. De ejendomme, der beslutter at håndtere overfladevand (helt eller delvist), vil fortsat have ret til afledning af overfladevandet til kloaksystemet, idet de ikke udtræder af kloakfællesskabet. Omvendt vil grundejere, der tidligere har fået delvist tilbagebetalt deres tilslutningsbidrag, skulle genindtræde og betale tilslutningsbidrag for at have ret til afledning af regnvand.

Formuleringer i den gældende spildevandsplan kan give det indtryk, at lokal håndtering af overfladevand kræves udført ved nedsivning. Dette kan være uheldigt, da der mange steder i kommunen er højtstående grundvand eller dårlig nedsivningsevne. Håndteringen kan for eksempel også forgå ved magasinering og fordampning.

Tillægget indeholder derfor en præcisering, så nedsivning kun angives som et eksempel på lokal håndtering af regnvand. I stedet benyttes begrebet ”lokal håndtering af regnvand”, som et mere generelt udtryk for flere metoder, der kan reducere mængden af overfladevand, som skal håndteres i afløbssystemet.

Derudover indeholder tillægget ændringer og berigtigelser af kloakeringsforholdene for fire små kloakoplande samt et overblik over hvilke ejendomme, der siden sommeren 2019, er udtrådt af det offentlige kloakfælleskab for regnvand. Slutteligt er der indarbejdet en præcisering af hvilken regnintensitet, der skal benyttes, til beregning af afledning af regnvand til kloaksystemet.

Det estimeres, at forsyningens omkostninger til gennemførelse af aktiviteterne, der pålægges med dette spildevandsplantillæg, vil være ca. 0,5 mio. kr.

Ved vedtagelse af tillægget indarbejdes alle ovennævnte ændringer i spildevandsplanens relevante tekstafsnit, skemaer samt elektroniske kortbilag. Tillægget (og fremtidige tillæg) vil også fremover kunne læses 'isoleret' i PDF-format under et selvstændigt menupunkt i den digitale spildevandsplan.

Der er i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer gennemført en screening for miljøvurdering. Det vurderes ikke, at tillægget vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og der skal således ikke gennemføres en egentlig miljøvurdering.

I høringen er der modtaget tre høringssvar fra hhv. Danmarks Naturfredningsforening og de to grundejerforeninger Holte og Trørød. I vedlagte hvidbog er høringssvarene gengivet. Forvaltningen har kommenteret dem, og det er angivet, hvor forvaltningen vurderer, at høringssvarene bør give anledning til mindre præciseringer eller justeringer. Der er ikke tale om ændringer af tillæggets konsekvenser eller rækkevidde.

Der er i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer gennemført en screening for miljøvurdering. Det vurderes ikke, at tillægget vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og der skal således ikke gennemføres en egentlig miljøvurdering.

I høringen er der modtaget tre høringssvar fra hhv. Danmarks Naturfredningsforening og de to grundejerforeninger Holte og Trørød. I vedlagte hvidbog er høringssvarene gengivet. Forvaltningen har kommenteret dem, og det er angivet, hvor forvaltningen vurderer, at høringssvarene bør give anledning til mindre præciseringer eller justeringer. Der er ikke tale om ændringer af tillæggets konsekvenser eller rækkevidde.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at Tillæg 02 til Spildevandsplan 2017 med tilhørende strategisk miljøvurdering (SMV) endeligt godkendes.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Bilag

Hvidbog med høringssvar til Spildevandstillæg 02

Tillæg 02 til Spildevandsplan 2017 endelig

Punkt 9: Høring af miljøvurdering om stop af iltning i Furesø

20/24502

Resumé

Kommunerne omkring Furesø har den 10. januar 2020 sendt ansøgning om stop af iltningen af Furesø til Miljø- og Fødevarerministeriet. Den 18. august 2020 har Miljøstyrelsen sendt udkast til afgørelse i høring i de berørte kommuner. Afgørelsen vil omfatte, at der skal gennemføres en miljøvurdering, før iltningen kan ophøre. Høringsfristen for udkastet er den 2. september 2020. Herefter vil Miljøstyrelsen træffe endelig afgørelse.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Siden 2003 er der hver sommerperiode sket iltning af bundvandet i Furesø for at reducere frigivelse af fosfor fra bundsedimentet i søen.

Efter de 17 års iltning er der dog ikke opnået stabile og vedvarende forbedringer af søens generelle miljøtilstand, og der er heller ikke tegn på, at det vil ske indenfor en kortere årrække med fortsat iltning. På baggrund af anbefalinger fra førende forskere i sø-økologi ønsker kommunerne derfor at stoppe ilttilførslen til søen.

Derfor har kommunerne søgt Miljø- og Fødevarerministeriet om tilladelse til ophør af iltningen.

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at det ikke kan udelukkes, at ophør af iltning af søen vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og at det derfor vil kræve en miljøvurdering.

Dette begrundes styrelsen således:

- Projektet er miljøvurderingspligtigt, idet det ikke kan udelukkes at påvirke Natura2000 område nr. N139 og fuglebeskyttelsesområde F109
- Projektet er miljøvurderingspligtigt, idet det ikke kan afvises, at der kan ske frigivelse af næringsstoffer, som kan medføre negativ påvirkning af Furesøen samt vandområder nedstrøms Furesø
- Projektet er miljøvurderingspligtigt, idet miljøstyrelsen i forbindelse med det foreslåede overvågningsprogram finder det nødvendigt at stille vilkår om afværgeforanstaltninger.

Kommunerne har i samarbejde afgivet høringssvar, og pt.t. afventes endelig afgørelse fra Miljøstyrelsen.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 10: Orientering om tiltag i Langedam

20/24521

Resumé

I 2013 godkendte Miljø- og Teknikudvalget Strategi for byens parker og grønne områder. På udvalgsområdet den 10. juni 2020 blev udvalget orienteret om den årlige status for strategien, hvor fokus hovedsageligt ligger på Langedam beliggende i Birkerød.

Å

I Langedam har forvaltningen siden 2015 arbejdet med en bæredygtig drift. Forvaltningen vil i år parkens bæredygtige potentiale ved at skabe nye oplevelser og forstærke den eksisterende naturværdi blandt andet ved brug af hjemmehørende arter.

Å

I nedenstående sagsfremstilling fremlægges forslag til tiltag i Langedam, som udføres i efteråret 2020.

Å

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

I Langedam har forvaltningen siden 2015 arbejdet med en bæredygtig drift. For at parkens potentiale arbejdes der i år med at skabe nye oplevelser og forstærke den eksisterende naturværdi blandt andet ved brug af hjemmehørende arter. For at skabe nye oplevelser og for at forstærke naturværdien, plantes der flere spiselige buske, træer og urter, og turen rundt om søen gøres mere spændende. Dette gøres blandt andet ved at beskære beplantning, sæ udsigten over søen forbedres.

Å

Flere steder vil den eksisterende natur blive styrket og udviklet ved at selektere hjemmehørende buske, som skyder op naturligt. Dette er en mere bæredygtig måde at udvikle beplantningen på i stedet for at indkøbe planter. Yderligere vil der arbejdes videre med det i forvejen lange græs i parken ved enkelte steder at afprøve afbrænding med års mellemrum, ligesom det gøres på det tilstødende græsareal, Sletten i Byageren. Afbrænding afprøves med henblik på at styrke opvæksten af flere urter.

Å

To steder i parken er der udfordringer med regnvand fra tilstødende veje, som skyller materiale væk fra parkens grussti. Dette foreslås løst ved at foretage en enkelt omdirigering af regnvandet, som ved hjælp af en vandrede over stien, der ender i en fordybning i det nærliggende græsareal, sikrer, at regnvandet uforstyrret kan nedsive. På denne måde udnyttes regnvandet til at skabe yderligere levesteder for dyreliv og planter.

Å

Langs parkens vestlige side findes to stier, der adskilles af en formklippet tjørnehæk. Hækken skiller sig ud i forhold til parkens naturlige udtryk, og beskæringen er en af de faste årlige udgifter. Forvaltningen foreslår at udskifte hækken med hjemmehørende buske, der naturligt er lave og dermed mere driftsøkonomiske. Buske som passer bedre ind i parkens udtryk.

Å

Der vil her være særlig fokus på at komme i dialog med de fire borgere, som har deres matrikel ud mod stien og den klippede hæk. Dette for at finde den optimale placering af de nye buske.

Å

Hvert År opstilles et skilt i parken med fokus på det pågældende Års tiltag. Skiltet informerer borgere om projektet og de kommende tiltag. Skiltet henviser til kommunens hjemmeside, hvor der kan findes yderligere information. Find link til hjemmesiden her: www.rudersdal.dk/langedam

Årets skilt kan ses i bilag Informationsskilt for Langedam.

Å

I foråret 2020 var der tiltænkt en borgerproces omkring reoveringen af parken, men denne blev aflyst grundet Corona-situationen. Borgerne vil i År derfor kun blive oplyst om projektet ved hjælp af skiltet i parken, information på hjemmesiden og på Facebook. På hjemmesiden vil der blive opfordret til, at borgerne kan kontakte projektlederen fra forvaltningen og komme med kommentarer til de foreslåede tiltag.

Å

Udførelse af tiltagene holder sig inden for driftens midler, som er afsat til forbedringer af parker og grønne områder.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Å

Å

Bilag

Informationsskilt for Langedam

Oversigt over tiltag i Langedam

Punkt 11: Smukke grønne veje - Bæredygtige veje og plan for vejrabatter

20/24758

Resumé

I 2018 godkendte Miljø- og Teknikudvalget ”Strategi for smukke grønne veje”, der giver et overblik over de værktøjer, som fremover benyttes i planlægning og udformning af kommunens veje. Strategiens fokus er opfyldelsen af det politiske mål om æstetiske, smukke veje i Rudersdal.

Forvaltningen foreslår, at der indarbejdes bæredygtige principper og tiltag i strategien samt, at strategien suppleres med en plan for kommunens vejrabatter, som kan sikre en større biologisk mangfoldighed i rabatterne.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

I 2018 godkendte Miljø- og Teknikudvalget ”Strategi for smukke grønne veje”, der giver et overblik over de værktøjer, som fremover benyttes i planlægning og udformning af kommunens veje. Strategiens fokus er opfyldelsen af det politiske mål om æstetiske, smukke veje i Rudersdal.

I dag er strategien et redskab til at kunne prioritere og målrette drift og udvikling af de veje, som forvaltes af Rudersdal Kommune. Samtidig virker strategien og de underliggende del-strategier som inspiration for vejlaug og grundejerforeninger i deres arbejde med forvaltning af private fællesveje, lokalveje og vejnære grønne arealer.

Strategiens værktøjer består af kvalitetshåndbøger for drift af grønne områder og veje, en materiale- og udstyrsmanual inkl. design af vejnavneskilte, og en strategi for kommunens vejtræer. Hvert år fremlægges desuden en handlingsplan for udvikling af blomstrende veje i byområder.

Forvaltningen arbejder for øjeblikket på en anlægshåndbog for belægningsdesign og en belyningsplan for veje.

Bæredygtighed – også i anlæg og drift af veje

I 2019 godkendte Miljø- og Teknikudvalget, at forvaltningen indarbejdede bæredygtige principper og tiltag i ”Strategi for byens parker og grønne områder” med det mål bl.a. at støtte op om FN’s verdensmål for en bæredygtig udvikling.

Forvaltningen foreslår, at der sker en tilføjelse til ”Strategi for smukke, grønne veje” ved at indarbejde principper og tiltag, som vil gøre udvikling og drift af kommunens veje mere bæredygtig.

Arbejdet vil understøtte fem af FN’s verdensmål: Nr. 6 – Rent vand og sanitet, nr. 11 – Bæredygtige byer og lokalsamfund, nr. 12 – Ansvarligt forbrug og produktion, nr. 13 – Klimaindsats og nr. 15 – Livet på land.

Tiltagene for bæredygtig drift af veje indarbejdes i en kommende revision af de to kvalitetshåndbøger for drift af grønne områder og veje. De reviderede kvalitetshåndbøger vil blive forelagt udvalget.

Tiltagene for bæredygtigt nyanlæg og renovering af veje indarbejdes i den kommende anlægshåndbog for design af veje, bl.a. som principper for brug af bæredygtige materialer, bæredygtigt design, og bæredygtig drift og vedligeholdelse. Anlægshåndbogen vil blive forelagt udvalget.

En strategi for kommunes vejrabatter

Forvaltningen oplever en stor interesse hos borgerne for kommunens drift af vejrabatter. Der er stor medieopmærksomhed på, hvordan det kan opnås en positiv udvikling af Danmarks vilde flora og fauna. Borgerne ønsker, at kommunen plejer vejrabatterne med hensyntagen til en biologisk mangfoldighed.

Forvaltningen har i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité (DN) gennemført forsøg med drift af vejrabatter med det mål at øge indholdet af blomstrende vilde planter.

På Attemosevej har et forsøg med ny en driftsform resulteret i et øget antal af plantearter. Forsøgene og den nyeste forskning peger på, at en slåning af vejrabatterne i forsommeren, med en efterfølgende fjernelse af høslættet, er den bedste driftsform. Dette er nu praksis i kommunen.

Forsøgene har vist, at der er store forskelle på vejrabatterne. Jordbund, fugtighed og soleksponering har stor betydning for vejrabatternes flora og fauna og dermed for valg af driftsform. Der er brug for mere erfaring om vejrabatternes potentialer, og DN og forvaltningen har i samarbejde udpeget 8-10 testfelter på forskellige vejrabattyper. Målet er at følge udviklingen af flora og fauna tilknyttet de forskellige vejrabattyper.

DN har tilbudt forvaltningen, at forestå en detaljeret registrering af kommunens vejrabatter og udpege forskellige rabattyper til test. Registreringen skal hjælpe forvaltningen til en tilpasset og hensynsfuld drift af vejrabatterne, herunder kortlægge velfungerende vejrabatter, som ikke bør slås og vejrabatter, som med fordel kan slås flere gange, f.eks. for at undertrykke aggressive græsser. Forvaltningen har takket ja til tilbuddet under forudsætning af, at en tilpasning af driften skal være driftsøkonomisk og kunne foretages indenfor den nuværende økonomiske driftsramme.

Forvaltningen foreslår, at der i regi af ”Strategi for smukke, grønne veje” og på baggrund af det kommende arbejde sammen med DN, udarbejdes en plan for udviklingen af kommunes vejrabatter. Det foreslås, at planen skal kortlægge og beskrive de eksisterende vejrabatter, rabattyperne, målsætte den fremtidige drift og beskrive de valgte driftsformer. Planen vil desuden beskrive, hvordan borgerne informeres om og inddrages i arbejdet med en øget biologisk mangfoldighed i kommunens vejrabatter. Planen for vejrabatter vil blive forelagt udvalget.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 12: Rudersdal Kommunes kirkegårde - Status

20/24858

Resumé

Der er i Rudersdal Kommune 6 kommunale kirkegårde: Birkerød Kirkegård, Assistens- og Søholm Kirkegård i Birkerød, Høsterkøb Kirkegård, Vedbæk Kirkegård, Søllerød Kirkegård og Ebberød Kirkegård.

For disse kirkegårde forestår Rudersdal Kommune al drift og vedligehold af fællesarealer, salg af gravsteder, renholdelse af gravsteder ved indgået aftale, grandækning og blomster m.m. ved aftale om dette, vedligehold af kapel, toiletter og øvrige bygninger samt vedligehold af historiske monumenter.

Forvaltningen giver med denne sag en status for kirkegårdene, økonomi og budget m.m.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kirkegårde har kirkegårds kontor i sognegården ved Søllerød Kirke. Kontoret er bemandet med en kirkegårdsleder, to fuldtidsmedarbejdere og en deltidsmedarbejder til organisering af arbejdet samt forestå henvendelser fra borgerne om gravsteder, ydelser, gravkastning m.m. Til vedligehold af kirkegårdene er tilknyttet 11 faste medarbejdere, 3 sommeransatte og 1 medarbejder under seniorordningen.

I Rudersdal Kommune, er der 160 bevaringsværdige gravsteder (inkl. gravkamre) og 224 gravsten samlet i lapidarier (samling af bevaringsværdige gravsten).

Udover at vedligeholde alle fællesarealer, fælles beplantning, træer og alléer, stier og gangarealer samt bygninger og historiske monumenter, forestår kirkegårds personalet også en række ydelser, omfattende bl.a. gravning og tildækning af gravsteder, pyntning med blomster, renhold af gravsteder, kistebæring, urnenedsættelser m.m. Priser og takster fremgår af vedlagte bilag 1 2020.

Kirkegårdene i Rudersdal har i perioden 2014 – 2019 udført følgende generelle ydelser

Antal	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kistebegravelser	57	61	39	54	43	55
Bisættelser (urner)	406	492	498	456	454	436
Renholdelsesaftaler	5.669	5.466	5.512	5.376	5301	5303

Herudover har der været ydelser med blomsterdækning, kistebæring, grandækning m.m., hvor antallet ikke er registreret særskilt.

Økonomi for Rudersdal Kommunes kirkegårde

(Tal i parentes er budgettal)

1000 kr.	Forbrug 2016	Forbrug 2017	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Budget 2020	Budget 2021
UDGIFTER						
Lønninger, materialer husleje m.m.	11.333 (12.362)	11.260 (12.743)	9.983 (11.989)	10.587 (12.255)	(12.439)	(12.439)
	369	244	134	74		
Småmateriel	(121)	(126)	(122)	(121)	(121)	(121)
	120	121	91	190		
Håndværktøj	(41)	(40)	(41)	(40)	(41)	(41)
	590	848	675	741		
Materialer til videresalg	(793)	(970)	(793)	(789)	(786)	(786)
			0	0		
Fornyelse på kirkegårde			(1.011)	(1.038)	(1.044)	(1.044)
	12.412	12.473	10.883	11.592		
UDGIFTER I ALT	(13.317)	(13.879)	(13.957)	(14.242)	(14.430)	(14.430)
INDTÆGTER						
	-2.163	-1.422	-1.246	-1.617		
Fornyelse af gravsted	(-857)	(-3.026)	(-3.187)	(-3.277)	(-3.338)	(-3.338)

	-1.394	-1.745	-1.908	-2.000		
Betaling for gravkastning	(-947)	(-962)	(-978)	(-997)	(-1.015)	(-1.015)
	-204	-115	-85	-94		
Betaling for kistebæring	(-25)	(-26)	(-26)	(-27)	(-27)	(-27)
	-3.266	-2.185	-2.238	-2.819		
Betaling for indretning af gravplads	(-1.739)	(-1.767)	(-1.797)	(-1.831)	(-1.864)	(-1.864)
	-1.518	-1.907	-1.924	-1.818		
Betaling årlig renhold	(-1.630)	(-3.845)	(-3.911)	(-3.984)	(-4.058)	(-4.058)
	-2.164	-2.104	-2.112	-2.618		
Betaling af fællesomk.	(-692)	(-2.792)	(-2.840)	(-2.894)	(-4.058)	(-4.058)
	-1.946	-890	-1.003	-1.073		
Betaling legatkapital	(-1.294)	(-1.314)	(-1.337)	(-1.362)	(-1.387)	(-1.387)
	-61	-59	-54	-62		
Øvrige indtægter	(-2)	(-2)	(-2)	(-2)	(-2)	(-2)
	-12.716	-10.428	-10.570	-12.101		
INDTÆGTER I ALT	(-7.186)	(-13.734)	(-14.078)	(-14.374)	(-14.639)	(-14.639)

I 2019 kan følgende forhold bemærkes:

- Udgifter er reduceret med 1,6 mio. kr. i forhold til budget
- Indtægter til fornyelse af gravsteder er 1,6 mio. under budget
- Betaling for gravkastning er 1,0 mio. kr. over budget
- Betaling for indretning af gravplads er 1,0 mio. kr. over budget

- Betaling for årlige renhold er 2,2 mio. kr. under budget
- Betaling af fællesomkostninger er 0,3 mio. kr. under budget
- Betaling af legatkapital er 0,3 mio. kr. under budget.

I forbindelse med takststigningerne gældende fra 2017 blev der i 2016 tilkøbt en del fornyelser af gravsteder, indretninger af nye gravsteder samt betalt legatkapital til renholdelse de næste mange år. Det betød, at indtægterne i 2016 steg ekstraordinært med godt 5,6 mio. kr. på grund af tilkøb til ”gammel pris”. Merindtægt blev overført til 2017, men det fremgår ikke af oven- og nedenstående oversigter, der alene viser de rene driftsbudgetter og driftsresultater i de enkelte år.

De mange ekstra indbetalinger i 2016 medførte, at indtægterne i 2017 og 2018 faldt. Forvaltningen har arbejdet med at tilpasse omkostningsniveauet til aktivitetsniveauet, men i 2017 betød ekstraindbetalingerne et underskud på driften på ca. 2,1 mio. kr. Dette underskud var i 2018 reduceret til 0,3 mio. kr. I 2019 har kirkegårdsdriften igen overskud på ca. 0,5 mio. kr. på året drift.

Udvikling i årets drift på kirkegårdene

Mio. kr.	2017	2018	2019
Udgifter	12,5	10,9	11,6
Indtægter	-10,4	-10,6	-12,1
Årets resultat*	2,1	0,3	-0,5

*Plus betyder ”underskud” og minus ”overskud”

Med udgangen af 2019 resterede 3,5 mio. kr. af merindtægten fra 2016, som er overført til 2020.

Ved takstændringen blev det vedtaget, at finansiering af fornyelse og anlægsmæssige ændringer af kirkegårdene skulle være indeholdt i takstforøgelsen. Der var indregnet et fornyelsesbudget på 1 mio. kr. i taksterne, som på sigt skulle medføre årligt driftsresultat på 1. mio. kr.

Hvis udviklingen fortsætter kan indtægterne som planlagt finansiere renoveringer, fornyelser og anlægsmæssige ændringer af kirkegårdene samtidig med, at forpligtigelserne kan opfyldes indenfor det nuværende driftsbudget. Der udestår dog på sigt en større renoveringsforpligtelse af de bevaringsværdige gravsteder, som ikke er opgjort.

Sammenligning af udgifter til gravplads i henholdsvis Rudersdal-, Lyngby-Taarbæk og Gentofte kommuner

I august 2020 har forvaltningen sammenlignet Rudersdal Kommunes priser, med Lyngby-Taarbæk og Gentofte kommuner. I Rudersdal Kommune og i Lyngby-Taarbæk Kommune, er der ikke kommunalt tilskud til begravelser. I Gentofte Kommune er der kommunalt tilskud. Desuden betaler borgere fra andre kommuner end Gentofte Kommune dobbelt takst for jordlejen, men ikke for ydelserne).

	Rudersdal	Lyngby-Taarbæk	Gentofte ikke-borger	Gentofte egne borgere
Kistegrav				
Erhvervelse 3m2, 20 år	6.000	8.760	6.360	3.180
Gravning/tildækning	7.200	6.736	3.905	3.905
*Fællesomkostninger	6.750	6.375	**	**
Samlet	19.950	21.781	13.655	10.475
*Renhold 20 år	22.875	21.225	**	**
Kistegrav i alt	42.825	43.006	13.655	10.475
Urne				
Erhvervelse ½ m2, 10 år	500	730	1.910	955
Nedsættelse	1.350	1.545	891	891
*Fællesomkostninger	3.531	531	**	**
Samlet	5.381	2.806	2.801	1.046
* Renhold 10 år	1.906	1.769	**	**
Urne i alt	7.288	4.575	2.801	1.046
Fællesgrav, urne				
Erhvervelse 10 år	5.650	730	4.440	2.220
Nedsættelse	1.350	1.545	557	557
* Fællesomkostninger	-	531	0	0
Samlet	7.000	2.806	4.997	3.712
* Renhold 10 år	0	1.939	**	**
Fællesgrav, urne i alt	7.000	4.745	4.997	3.712

* Momspligtig. Priser er indeholdt moms.

** Udgifter til renhold og fællesomkostninger har ikke været muligt for Gentofte Kommune at oplyse, da priserne differencierer og afhænger af, hvilke afdelinger/beliggighed der vælges.

Ved takstfastsættelsen i 2016 blev det besluttet at fordele en forholdsvis større andel af fællesomkostningerne pr. m2 på urnegravsteder af hensyn til at holde den samlede pris for kistegravstederne nede. Prisen for en m2 for kister er således 90 kr. (minimum 3 m2 x 90 kr.) og 565 kr. pr. m2 for urner.

Forvaltningen vurderer samlet, at kirkegårdene er underlagt effektiv drift, og at økonomien er sund og i balance, hvilket muliggør, at de opsparede midler gradvist kan bringes i anvendelse til fortsat drift og forskønnelse af kirkegårdsarealerne.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 16-09-2020

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.